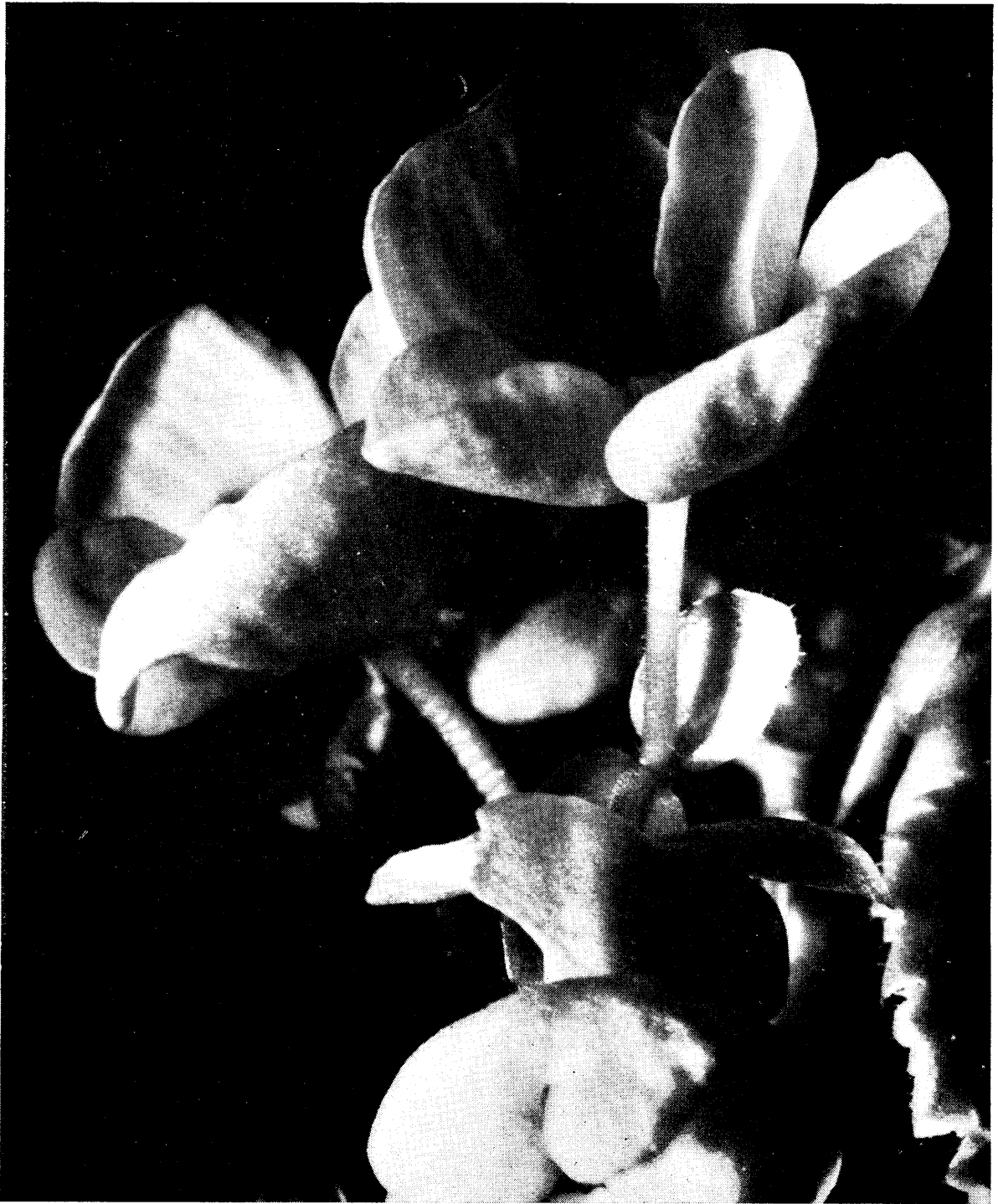

Vi kvinnor

Årg. 4

Nov.—Dec. 1952

Nr. 8—9

MIDVINTERBLOT

Midvinterblot är en sed som utövades av våra nordiska förfäder vid vintersolståndet. Djur offrades, antägligen också människor, för att blidka solen att återvända. Från denna tid härstammar ordet *jul*, solhjulet, samt seden att äta julsinka, som alltså är ett minne från hedniska offerfester.

Under åtta veckor hösten 1952 har i Stockholm pågått en märklig utställning av mexikansk konst, både forntida och modern. Ivrigt har påpekats att den gamla aztekiska högkulturen i sin religion hyllade människoffret — och med detta grymma faktum har man urskuldat för att inte säga prisat den spanska erövraren Cortez som i Kolumbus spår kom till Mexiko och med stor grundlighet och grymhet krossade denna kultur i början av 1500-talet.

Detta gjordes visserligen i den spanska kronans och kristendomens namn. Egendomligt nog tänkte man inte och tänker ännu inte på att även kristendomen som sitt centrum har ett människoffret lika grymt som det gamla aztekiska. Eller är inte korsfästelsen ett lika smärtsamt döds sätt som uttagandet av hjärtat ur offret? När landets invånare indianerna, som de kallades av sina erövrare, istället för sina terrasstempel och döds-gudar fick präktiga spanska kyrkor med den marterade Jesusbilden på altaret, kände de sig säkerligen inte så främmande för denna nya religion.

Under seklernas gång har människoffret fortsatt inte bara i religionskrig och kättarförföljelser. Kriget

och dödandet har i de flesta kulturer varit legitimt. Så är det också nu i vår västerländska högkultur — dess bestånd bygger på krig, på människoffret i miljontal.

Men genom religionerna och kulturerna går också en annan tendens: fredens och fridens budskap. Redan ett gammalt israelitiskt budord bjuder: Du skall icke dräpa! Och buddhismen håller inte bara människans utan även djurens liv heliga. De kristna förde inte bara korståg och brände häxor, de predikade också om vederkvickelse och hugsvalelse för de arbetande och betungade, de talade om en kärleksfull fader i himlen och hyllade i viss mån ett fridsideal.

Sådan är människan. Inkonsekvent. Full av mot-sägelser. Ledd av stridiga impulser. Det pågår alltså en dragkamp mellan krigets och fredens ideal. Och mitt under våra dagars rustningar vågar dock ganska få öppet hylla kriget som något gott. Nej, freden är för de flesta det goda tillståndet, förutsättningen för kulturers uppkomst och utveckling.

Vi fredsvänner får inte tröttna att stödja fredens krafter i en krigsrustande värld. Vi som skyr människoffret både i forn och modern tid, vi måste arbeta vidare för vårt eget fredliga ideal. Och med djup känsla för både svårigheten och glädjen i vårt fredsarbete, önskar vi varandra av hjärtat också till denna jul

FRED PÅ JORDEN

G. T.

En brevväxling

I maj 1952 sände Kvinnornas Demokratiska Världsförbund en skrivelse till kvinnorna i U.S.A. vari de uttalade en förmodan, att de maktägande i U.S.A. för det amerikanska folket dolde, att bakterievapnet användes mot Korea. Samtidigt uttryckte K.D.V. sin övertygelse, att om detta faktum blev klarlagt, skulle U.S.A:s folk instämma med alla de miljoner människor av eljes olika åsikter, som tog avstånd från dylik krigsföring och fordrade slut på kriget mot Korea. Som svar härpå anlände ett brev undertecknat av Mrs. Roosevelt, Mrs. Sampson och Miss Strauss. I de amerikanska kvinnornas namn förklarade de sin anslutning till U.S.A:s regering och sitt förlitande på dess försäkringar.

Med anledning härav vände sig K.D.V. till Mrs. Roosevelt på nytt och erinrade om, att samtidigt som U.S.A. förnekade användandet av bakteriologiska vapen, ökade regeringen anslagen för dylika ändamål. K.D.V. påminde om President Roosevelts yttrande år 1943 att U.S.A. ej skulle komma att bruka bakterievapnet utan att fienden först använde det mot U.S.A. Men Mrs. Roosevelt hade icke höjt sin röst mot någon av krigets grymheter. Mrs. Roosevelt, menade K.D.V., kunde ej tala i de amerikanska kvinnornas namn. Där fanns de, som hade en annan åskådning än hon.

Vi citerar här några utdrag ur brevet:

"Edert brev innehåller samma förnekanden som press, radio och regering i USA använt för att beslöja den sanning som Robert Miller, utgivare av United Press, erkände inför Nevadas tidningsutgivare: *"Vi säger inte sanningen om Korea och har aldrig gjort det."*

"I USA och hela världen höjes miljoner röster och kräver ratificering av Genève-konventionen av år 1925 av USA:s regering; Internationella organisationer stöder detta krav, liksom i somras Internationella Röda korset gjorde det vid sitt sammanträde i Toronto.

"KDV kräver — och kommer att intill detta fruktansvärda krigs slut kräva — förbud mot massförintelsevapen, tillbakadragande av alla främmande trupper, utväxling av alla krigsfångar."

"Ni (mrs. Roosevelt) reagerade inte när eder regering berömde sig av att med bomber förinta 73 koreanska städer, fattiga rester av redan förstörd bebyggelse.

Skenbart fördömer ni bakteriekrig, men i eder egen-skap av representant för USA vid Förenta nationerna, har ni inte på något sätt gett uttryck åt detta, inte heller har ni begärt er regerings ratificering av Genève-konventionen."

E. T.

FREDSDUVAN

Av Henrik Thumanjan

Rymden är dunkel och kvällen sen.
Lillpysen min har somnat ren.
Lockarna fallit i pannan ner.
Och jag, jag står vid hans säng och ser —
och det är just som om lyssnade jag
spänt till hans hjärtas flinka slag.
I morse fick han en leksak igen,
en vit och fin liten duva, och den
var han så glad åt så alla vi
glada i själen tvingades bli
och levde med i hans lyckliga lek,
hans barnsligt ömma kutter och smek
med duvan som han i famnen bar
hela dagen så lång den var . . .
Han var mot henne så öm och god
som om han helt och tillfullo förstod
fredsduvans roll, vad hon syftar och lär.
Nu är det kväll. Nu sover han där
med lyckligt leende på sin läpp,
med duvan än i sitt varma grepp.
Han håller alljämt så ömt och lent
sin lilla leksak. Förunderligt rent
vad den allt buset gjort ljusst och glatt.
i frid och lycka oss alla försatt . . .
Armarna hans ligger nakna, men
jag står där tyst och molstillä än,
törs inte röra mej, ser bara på
viskar så sakta, så sakta så:
— Fryser du inte, min fridsängel lill —
Sträcker försiktigt fram handen och vill
smeka honom och samtidigt dra
täcket kring honom tätt och bra.
Men ack, jag törs inte, närns inte, nej!
Ska han bli väckt, blir det inte av mej!
Störde jag honom i slummen ljuv
vore jag inte bättre än tjuv.
Sov tryggt i fredsduvans bägn, kära du!
Varmt och gott är i hemmet nu.
Inte du fryser fast armen är bar.
Fredsduvan varmt du i famnen bar,
och vi ska värna den alla, envar!

(Från armeniskan av Arthur Magnusson.)

Picasso: Barnet med duvan

kommitteer och andra för freden verksamma organisationer i länet hade inbjudits deltaga.

Det utomordentligt lyckade mötet leddes av SKV-distriktets ordförande, fru Birgit Carlsson som i ett hälsningstal vände sig till fredsvännerna ur olika läger och manade till samarbete mellan alla fredskrafter. Vi återger ett par avsnitt ur hennes hälsningstal:

Vårt möte har till syfte att ge upplysning, att skapa klarhet i en fråga, där oron börjar bli djup och bred, men där många ännu är tvivlande och ännu fler ovetande. Frågan gäller: Föres det bakteriekrig mot folken i Korea och Kina? Är det möjligt att detta omöjliga har inträffat? Ja — eller nej. Någon tänker ännu: Det är inte möjligt. En annan tänker: Kanske är det möjligt, men, Korea och Kina ligger tack och lov så långt borta.

Och visst är det sant att Korea och Kina ligger långt borta. Men trots de långa avstånden och trots de lömska attackerna från krigets försvarare, talrikt företrädde också i vårt eget lands tidningspress, har en svensk representant, detta mötes talarinna, dr Andreen, deltagit i den internationella vetenskapliga kommission som på ort och ställe undersökt fakta rörande bakteriekrig i Korea och Kina.

Det har inte saknats försök att förhindra deltagande i vårt möte. Dessa försök, som inte kan vara i fredens tjänst, har inte lyckats, därom vittnar den talrika uppslutningen av fredsvänner här i kväll. Vi beklagar dessa försök. Vi beklagar också att vissa organisationer som kallar sig fredsorganisationer, ansett sig förhindrade att stödja detta möte. Vi vill hoppas att dessa organisationer, som kallar sig fredsorganisationer, därför inte upphört att verka för fredens idé. Om denna vår förhoppning är riktig så är det också vår förhoppning att kunna åstadkomma ett samarbete med dem liksom vi eftersträvar ett samarbete med alla uppriktiga vänner av fred och internationellt samförstånd.

500 personer på fredsmöte i Örebro

SKV-AVDELNINGEN I ÖREBRO genomförde torsdagen den 23 oktober ett stort fredsmöte, där dr Andrea Andreen redogjorde för den internationella vetenskapliga kommissionens undersökningar i Korea och Kina rörande bakteriekrig. SKV-avdelningar, freds-

När kriget kom

Novell av Hilde Rubinstein

När kriget kom — jag menar kriget 1914 — fick Fritz och jag plötsligt inte gå i skolan längre och mamma fick inte gå ut och gå med lilla Berta, och pappa fick inte längre gå till fabriken. Det var det allra värsta, för pappa såg så förfärligt ledsen ut, där han gick av och an i rummet med händerna på ryggen. Han log ansträngt mot oss och ibland stannade han och stirrade långtansfullt ner på gatan. En gång stod det några karlar därnere och hötte med knytnävarna upp mot oss och skrek! Förbannade ryssdjävlar!

— Dom tror du vill spränga den stora bron! skrek mamma och kastade sig på sängen och grät.

— Spränga bron...? Pappa blev mycket förvånad och fundersam. Sen sa han: — Prat! Det kan dom inte tro! Vi lever väl ändå inte i medeltiden. — Jo! Fru Schmittke har talat om det! Och dom tror också att farbror Jacob har en helvetesmaskin på sig!

— Farbror Jakob...?

— Ja, den där lilla väskan, som han har tobaksorter i...

Jag tänkte att farbror Jakob, som var så gammal och skröplig, säkert var alldeles för rädd för att bära en så farlig maskin på sig. Men det var inte fru Schmittke som hade hittat på de där historierna. Fru Schmittke var en snäll och beskedlig människa och skaffade hem mat åt oss, för vi själva fick inte gå ut och köpa.

— Egentligen borde vi gå ut i alla fall, sa mamma. Dom kan väl ändå inte stena oss!

— Man kan aldrig veta... sa pappa och gjorde en grimas.

Jag tyckte det var bra att vi bodde tre trappor upp, för stenarnas skull.

— Det är ju som om vi satt i fängelse! snyftade mamma.

Vi fick sitta instängda i en hel månad, och jag började skriva en roman som hette "Kamrater" — en krigsroman.

Efter en månad kom det meddelande att vi blivit tyska medborgare, och ett par dagar senare kom det en röd lapp och på den stod det att pappa var inkallad till landstormen. Pappa började packa sina saker och jag märkte att han stoppade ner "lock-asken" — det var en helt liten ask full med hopvikta silkespapper och i varje papper låg några hårstrån av oss tre barn i olika åldrar och utanpå stod året och namnet skrivet. Vi roade oss ibland med att jämföra det fina mjuka håret från vår småbarnstid med det grövre håret från den tid då vi var "stora".

Men pappa fick ställa tillbaka lock-asken i bokskåpet igen, för det kom meddelande om att motorfabriken behövde honom för konstruerandet av krigsviktiga maskiner. Det var också fabriken som hade styrt om att vi så snabbt blivit tyska medborgare, sa pappa.

Jag var mycket glad att jag inte längre var något ryskt barn. Fast hade jag någonsin varit det? Vi tala-

de ju inte ryska hemma och jag var heller inte född i Ryssland utan hade tillbringat hela mitt liv här i landet. Men pappa hade utvandrat från Ryssland som helt ung, därför att han inte kunde uthärda att regeras av den tyranniske tsaren och ville studera till ingenjör. Sen hade han lärt känna mamma i Sydtyskland. Hon hade bott i huset mitt emot och hon var så vacker med sina blå ögon och sitt svarta hår. Pappa hade ofta stått i sitt fönster och tittat på, hur hon fäste upp sitt tjocka hår med många, många hårnålar. Sen hade han burit portföljen med noterna åt henne och hon hade ofta skolkat från pianolektionerna och gått ut och gått med honom i stället. Småningom hade de förlovat sig och tre år senare gifte de sig...

Mamma blev nu lika smal om midjan som på bröllopskortet, för det var ont om mat. Det var krig och ryssarna var våra fiender. Då jag första gången kom till skolan som "tyska", sa jag genast till klassföreståndarinnan, fröken Reinbeck: Nu är jag tysk! Eller jag sa det inte — jag ropade det högt och förtjust. Alla barnen stod runt omkring och några av dem ropade: Fint! Hurra!

Men fröken Reinbeck sa bara: Jaså...

Hon såg på mig med en ledsen blick och började strax med lektionerna. Jag var ond och besviken. Om dom inte lät mig komma till skolan för att vi var ryssar, kan dom väl vara glada att vi inte är det längre, tänkte jag. Inte förrän långt senare förstod jag att fröken Reinbeck inte var "patriot" och att jag i min tur hade gjort henne besviken.

Men jag — jag var patriot! Jag svärmade för historier om kvinnor som klädde ut sig till soldater och drog med ut i kriget, och jag skrev dikter om kämpande soldater och jag gillade inte alls de "hemmarvarandes stilla hjältemod" som det stod i tidningen. Jag tyckte inte det hade något med hjältemod att göra att vi inte längre fick apelsiner utan bara korngrynskakor som smakade beskt och var alldeles sega, och ett slags tunn, skär kräm som hette "hindenburgerkräm" och nästan bara bestod av vatten. Vi talade om hur lustigt det skulle vara om Hindenburg själv nån gång skulle få äta sån där "hindenburgerkräm".

Om söndagarna for pappa ut på landet för att "hamstra" och kom hem med ryggsäcken så full av potatis att han gick alldeles böjd. Mamma var missbelåten för att han inte också hade med sig smör, ägg och skinka — det hade "andra män", sa hon. Men det låg inte för pappa att hamstra som andra män. Han passade inte för kriget.

Också barnen, särskilt pojkarna förstas, satte i gång med krig. De "lekte" inte krig, det var fullt allvar för dem — de tillfogade varandra riktiga sår och satte upp lasarett, där flickorna fick vara sjuksköterskor.

Läroverkspojkarna och folkskolepojkarna hade alltid varit fiender och brukade ofta ställa till med slagsmål — men nu fick de ny användning för sin fiendskap. De gjorde pilar och bågar och stenslungor åt sig, och somliga hade till och med luftbössor, fast

Hilde Rubinstein, konstnär och författare, är bekant för våra läsare dels genom omslaget på Fred på jorden och dels genom en föregående novell. Hon har nyligen vunnit ett pris på 10 000 kronor i Folket i Bilds romanpristävling — med en roman om en av kriget ödelagd stad. Här kommer nu en ny novell för vår tidning.

*

föräldrarna förfasade sig över det. Men föräldrarna hade ingenting att säga till om nu, de hade ju själva börjat kriga.

Min bror Fritz och jag ämnade också anmäla oss till krigstjänst. Fritz hade inget vapen, för pappa ville inte köpa något åt honom, och korkbössan han hade tyckte han var för barnslig. Men han hade en stor pappsköld, som han målade i granna färger — fast den såg kanske lite för indianaktig ut och passade inte riktigt för vårt europeiska krig. Själv hade jag köpt ett paket bomull och en flaska borsyrelösning för mina fickpengar, och en rödakorsbindel att ha om armen ägde jag också. Jag skulle vårda de sårade ömt och kärleksfullt och också rädda dem ur de fientliga linjerna, precis som den där sjuksköterskan som jag hade sett avbildad i en veckotidning! En vacker flicka med en liten vit mössa mitt i stridsvimlet. Under bilden stod det: "Tyskland! Kyss hennes kjortelfäll!"

Då vi kom ner på fältet, var kriget redan i full gång. "Skomakarna" kastade stenar, och till min förskräckelse såg jag att de redan hade trängt långt fram. "Skomakarna" var de fattiga pojkarna från Skomakargatan i utkanten av stan. Och vi hette "civiserna" — varför vet jag inte, kanske hade det något med civilisation att göra.

Fritz skulle anmäla sig hos "fältmarskalken" och jag hos "översköterskan". Då jag kom in i ett av lasarettälten, låg det en pojke på marken där och hade ett sår i pannan. Det var Gustav som jag tyckte så mycket om, och jag la mig genast på knä för att förbinda honom. Men en annan flicka föste undan mig och sa att jag inte alls hörde dit.

FOLKENS KONGRESS FÖR FREDEN

I alla länder pågår förberedelserna för denna kongress, vid vilken människor av alla raser, religioner och politiska uppfattningar skall mötas för att utbyta åsikter om hur freden skall kunna försvaras och en djupare förståelse mellan folken skapas.

Vi ber våra avdelningar att vid val av delegater tänka på att denna kongress vädjar till alla som vill ersätta krigets våld med förståelsens anda. Våra svenska delegater bör om möjligt ej alls representera världsfreds-rörelsen utan även andra svenska fredsorganisationer och fredsvänner. Sveriges folk måste göra sin stämma hörd vid denna viktiga fredsmanifestation.

Vi ber alla våra medlemmar att påskynda och snabbt avsluta insamlingen för finansiering av delegaternas resor. Det är en hederssak för SKV att stödja Folkens Kongress för Freden.

— Men jag har ju dom här... sa jag och visade henne bomullspaketet och flaskan.

Hon skrattade föraktfullt och sa att sånt där hade de också och de behövde inte min "ryska smörja".

Jag tänkte först ge henne svar på tal, men sen såg jag att Gustav blödde så häftigt och jag ville torka av honom blodet och slet upp mitt bomullspaket. Men Gustav vände bort huvudet från mig.

— Där ser du! sa flickan hånfullt. Och sen kom också "översköterskan", som var femton år, och undrade vad jag hade där att göra.

— Jag vill bli sjuksköterska! ropade jag och visade henne min rödakorsbindel.

— Nej tack, sa hon och knuffade ut mig ur tältet.

I detsamma dök Fritz upp, och han grät, — han var ju bara åtta år, två år yngre än jag. De hade haft sönder hans sköld och sagt att han skulle gå hem och leka general för sig själv. Vi gick hem tillsammans och barnen ropade "ryssdjävlar" efter oss.

Jag satte mig i mitt rum som vette mot gården och där man inte hörde någonting av "kriget". Jag tänkte fortsätta med min roman "Kamrater". Men jag tyckte inte det var roligt längre, och jag rev sönder allt jag skrivit och började på en ny roman, som skulle heta "Människoöden" och handla om ett barn som blivit utsatt...

Barn och arvsynd

Är inte barnens slagsmål och ilska bevis för människans medfödda krigslust? Ligger det inte en djup sanning i läran om arvsynden?

Sådana frågor kan man få ibland i allvarliga diskussioner. Vi vill här försöka besvara dessa och liknande frågor.

En av vår tids stora upptäckter är den psykologiska insikten att barnet formas till samhällsvarelse enligt det i samhället rådande kulturmönstret. Alltså: föräldrarna ger medvetet eller (mestadels) omedvetet barnen del av sitt eget sätt att leva, tycka och reagera. Det snälla och lättskötta barnet är det som utan motstånd anammar föräldrars och lärares "mönster" — det "besvärliga barnet" är det som bjuder motstånd mot att lära sig det rätta beteendet. En del svårigheter uppstår för barnet när föräldrarna förmanar på ett annat sätt än de lever. Så förvillat blir dock sällan ett barn att det inte först och främst tar efter levernet, exemplet. Men det tillägnar sig också teorin — och använder den när det passar.

På den tid då uppfostrare trodde på dogmen om arvsynden — en lång tid i vår västerländska kristna kultur — användes denna lära som förevändning för ett fruktansvärt barnplågeri. Man skulle piska, lugga, pryglar arvsynden ur barnen. Kunde de inte sin latinläxa blev det prygel. Luther säger att han själv en förmiddag fick stryk femton gånger i skolan. Barn begick självmord på grund av hård behandling. Två gånger i pedagogikens historia vet man att skolpojkar som skickats att hämta det saltade riset, istället anlade eld i skolhuset, d. v. s. klostret.

Hur blev nu dessa barn som vuxna? Kämpade de för att deras barn skulle bli mildare behandlade? Änej. Luther hade ingenting emot färlan — han accepterade straffmönstret med hugg och slag som bästa uppfostringsmedel, stödd på bibelorden Den som spar riset hatar sin son o. dyl.

Sent omsider kom några pedagoger med klokare och människovänligare syn att påverka utvecklingen. Comenius, Pestalozzi och kanske framför allt Rousseau gav nya synpunkter och idéer — och protesterade mot den omänskligt hårda uppfostran. Men det gick inte fort med förändringen. Än i dag misshandlas barn. Jag läste en tid dr G. Steenhoffs artiklar i Svensk fattigvårdstidskrift om fall av skolmisshandel av barn — fall som dragits inför rätta — och det var en kuslig läsning. Ännu är inte kroppsaga absolut förbjuden i folkskolan. Den är ett hårt inarbetat mönster — och det dröjer länge innan de psykologiska upptäckterna tränger fram

till människor som råkat bli föräldrar och föreståndare utan att ha någon pedagogisk insikt eller ens kännedom till barn.

För den kärleksfulle uppfostraren har insikten en stor betydelse — insikten att barnet födes till olika möjligheter: fredlighet eller stridslust (aggressivitet). Vilka möjligheter som skall utvecklas beror på uppfostran eller på det rådande kulturmönstret. Först hemmets mönster. Och hurudant är våra hems mönster? Vänlighet? Godhet? Tålmod? Om det så vore, skulle våra barn också bli vänligare, goda och tåliga — det är den nya teorien. Barnen slåss för att vi slagit dem. Eller om vi inte gjort det, har andra gjort det, t. ex. äldre syskon. Eller andra barn. Eller andra vuxna. Deras aggressivitet har väckts. De försvarar sig på det sätt de lär genom omgivningens beteende.

Fredlighet läres inte genom föredrag, det läres först genom liv och handling. Men föredragen kan väcka oss till insikt i nya sammanhang.

Hur vetandet skall kunna förändra vårt handlingssätt är en komplicerad historia. Att förändra en kultur är omöjligt för den enskilde. Men vi har dock möjlighet att var och en stödja de tendenser till fred och godhet som också finns i vårt dagliga mönster!

Gunbild Tegen

Vi gläder oss

över de resolutioner som antogs på Internationella Kvinnoförbundets för Fred och Frihet exekutivmöte i Genève i augusti i år.

1. Man vädjar till FN att ta emot Indiens erbjudande att medla i Korea.
2. Man vädjar till FN:s medlemsstater att uppta Folkrepubliken Kina i FN:s Säkerhetsråd.
3. Man vädjar till nationerna att sluta med det vanvett som upprustningen innebär.
4. Man protesterar mot alla förberedelser för massmord på civilbefolkning genom biologiska vapen, atomvapen och andra såsom giftgas och napalm. Man vädjar till alla regeringar som ännu ej ratificerat Genèveprotokollet av 1925 mot bakteriologisk krigsföring att göra detta.
5. Man motsätter sig Tysklands upprustning och ber sektionerna arbeta mot ratificering av Bonn-överenskommelsen.
6. Man protesterar mot krigens och krigsföringen i Viet-Nam och Malaya.
7. Man vänder sig med skärpa mot Franco-Spaniens upptagande i UNESCO.

Detta är endast en antydan om de utmärkta resolutionerna (det är 13 olika punkter).

Jag undrar ...

Om någon iakttog henne där hon satt skulle de tro att mötet inte alls intresserade henne. Under det förhandlingarna pågick rörde hon inte en min, oavvänt såg hon bort mot samma ställe på väggen och det syntes att hon tänkte på något. Men vad?

Här sitter vi ett tjog kvinnor, läser protokoll och skrivelser, godkänner eller förkastar, instämmer eller avslår. Varför gör vi det? Är det någon mening med det. Betyder vår förening någonting i det stora sammanhanget. Går det inte lika bra utan oss. Vi känner inte varandra, inte än i varje fall, inte ens till namnet, har vi då något som förenar oss i egentlig mening? Som betyder så mycket att det är värt att offra tid, pengar och arbete på.

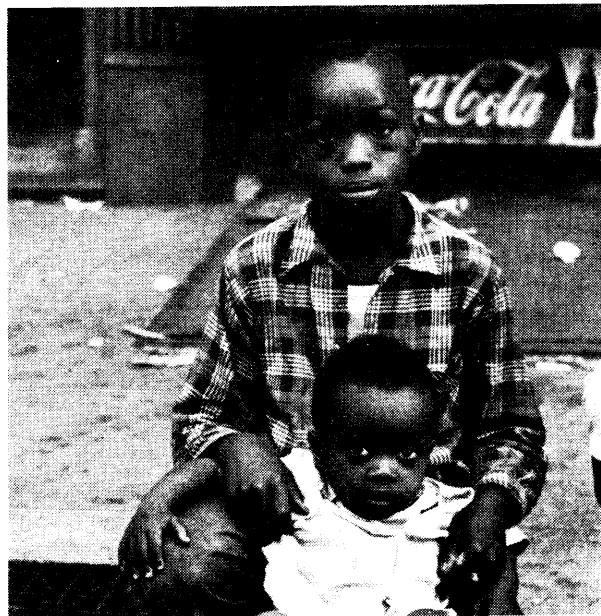
Har våra vedersakare rätt när de säger att vi är vilseledda, ett instrument som arbetar för icke önskade krafter. Är det möjligt att vårt medlemskap är av det slaget att vi mot vår vilja och förstånd är bundna, där vi inte själva har menat oss vara med.

Har jag inte själv frivilligt sökt mig till föreningen, efter några anföranden som gjorde ett starkt intryck på mig helt spontant begärt inträde, sökt gemenskap och fått känna den. Ty även fast jag inte vet vad kvinnorna omkring mig heter eller var de bor, intet vet om deras privatliv känner jag att det finns samma vilja som hos mig själv, viljan att ena människorna till fred.

De flesta av medlemmarna är av samma ekonomiska klass som jag själv, en liten del verkar ha möjligheter till en högre standard, ingen ser det med avund skulle jag tro, för egen del avundas jag dem möjligen en sak, den att om de har lust att resa ut till andra länder, se seder, bruk och levnadssätt studera andra folks inställning till krig och fred så ha de resurser att tillfredsställa denna sin längtan.

Fred! Fred! Vilket underligt litet ord. Vilket stort betydelsefullt ord. Vilket mjukt och vackert ord i motsats till det hårda grymma ordet krig. Människor säger helt tanklöst att det måste bli krig alltibland, det går inte för två personer att enas om saker och ting hur skall då hela länder kunna samsas. Det händer väl dock ganska sällan att den ene individen slår ihjäl den andra för att få rätt. De jämkar väl samman sina åsikter om krav och rätt och går vidare. Samma möjligheter bör finnas även i de stora sammanhangen. Vad är det striderna står om egentligen? Kapital! Makt! Ideologier! Ibland om religion. Vem krigar? Folken, på order av de som styr. Är folken tillfrågade om de vill gå ut i det fruktansvärda? Har man tillfrågat kvinnorna om de vill släppa till sina män och söner, om de vill se sina hem skövlade, om de vill fördrivas ut i det okända, om de vill att deras spädbarn skall sändas långt bort från hem, dessa barn som kanhända aldrig mera blir återförenade med mor och far.

När kriget en gång är över står där bara söndertrasade murar kvar om det finns något alls. I bästa fall går det att uppbringa något som får duga till skydd mot kyla och mörker, där skall sedan kvinnorna försöka ordna det nya hemmet, göra det så drägligt som möjligt under det att de med ångest och fasa hör och ser hur förberedelser för ett nytt krig sätter in. Ett

Originalfoto Harlem New York

Du som bad med ångest

i ditt hjärta,

aldrig mer

för vapenlycka bed.

Hela världen är ett hav av smärta

och den enda segrans namn

är fred.

Arvid Mörne

nytt krig med om möjligt ännu större förödelse för ännu fler människor.

Bör vi då inte med varje till buds stående medel försöka förhindra denna förödelse, bör vi inte för dessa kvinnors skull, för deras och våra barns framtid protestera mot allt vad krigsförberedelser och framför allt denna hets heter.

Vi ha dagligen stora bekymmer att brottas med, dessutom lägger vi ofta på oss onödiga små bekymmer för saker och ting som intet värde har. Tänk om vi i stället för det onödiga ägnade vår tid och kraft i fredsrorelsens tjänst.

Mitt hem är ännu mitt, mitt land ännu fredat, så vill vi ha det, jag vet att så vill alla länders kvinnor ha det, vi måste hjälpas åt för att det ska bli så. Vi vill ha tryggad framtid för de slakten som kommer.

Nästan yrvaket såg hon på de andra som satt runt bordet. Ordföranden svängde sin klubba, någon hade just talat och satte sig ner. Vi måste, sade ordföranden nu, försöka få flera medlemmar, få våra idéer spridda genom våra tidningar och broschyrer, vi vet att ingen eller få kommer till oss utan att vi först gått till dem och påverkat och väckt dem. Vi måste hjälpas åt.

Tora Pettersson

Den goda boken

Just i dessa dagar har man i Paris slagit ett stort slag på den kulturella fronten, slaget för den goda boken (på franska: *La Bataille pour le bon livre*, avkortad B B L) anordnad av COMITÉ NATIONAL DES ÉRIVAINS med ELSA TRIOLET som initiativtagare, "Vår Elsa Triolet" som det franska folket kallar henne.

Det stora evenemanget bildar höjdpunkten på ett långvarigt och målmedvetet arbete för att sprida värdefull litteratur till alla befolkningskretsar. I en stor velodrom, prydd med en sagolik väggbonad av PICASSO, var bokdiskar uppställda, och endast på några få timmar kunde man notera en vinst på 5,253,000 frs.

Dit kom 30 000 människor ur alla samhällsklasser, intellektuella, arbetare, studerande, tjänstemän, hushållerskor. De välldes fram, som en jättestor ström som banar sig en ny väg. Framför bokdiskarna sågs ett och annat gränat huvud av storheter inom litteraturen och filmen, såsom Francis Jourdain, Aragon, Gerard Philippe och andra. Där syntes Jean Cocteau, (som hade kommit för en dag från Medelhavet) inrista sin autograf på en grovarbetares hammare. Men om man tror att det var en publik av nyfikna eller autografjägare, så tar man fel, Uppriktiga, enkla, vänliga människor var det som kom, som ville betyga sin tacksamhet mot den kvinna som förmått lära folket att läsa och älska böcker igen och genom att sprida diktarnas och författarnas ord lyst upp den svåra tillvaron i en farofylld tid.

Hur har det gått till? Svårigheten var att *börja*. Man satte upp vissa sortiment (Tranche): Sortiment A, B, C — med olika antal titlar till låga priser.

T. ex. Sortiment A 25 band för 5 000 frs

„ Sortiment B 52 „ „ 11 000 „

„ Sortiment C 77 „ „ 17 000 „

Uppdragsgivaren och entreprenören var folket självt. Bokcentrum är i Paris och distributionen sker därifrån.

Överallt i städerna och på landsbygden där folk är samlade, efter en fest, ett föredrag, en teaterföreställning, vid arbetsplatser eller helgdagsfirandet, samlades pengar eller gjordes lotter. Vinsten var naturligtvis böcker. Läsare är alla, från Normandie till medelhavskusterna, en järnvägstjänsteman eller tjänsteman vid metron i Paris likaväl som en studerande i universitetsstaden Montpellier, en jord-

Slottet i Avignon

ägare i en liten by i Pyreneerna likaväl som en medlem av Röda Korset i Grenoble.

Ett exempel i Cezannes hemort AIX — en Provence: Här lades grunden i somras till ett litet, litet bibliotek inrättad i en frisersalong! Initiativet togs av en ingenjör och en student. På ett par dagar tillkom 25 medlemmar, avgiften var låg, och för endast 200 frs pr år (omkring 2,50 kr) kunde man beställa ett sortiment på 25 band. Det var lätt och verksamt.

Och så följer nya rader av sammanslutningar av bokvänner: Man kallar sig "de unga bokmalarna" eller helt enkelt efter hemorten. Det har något rörande och gripande över sig, när man läser i tidningarna hur nöjd och tacksam en liten förening i t. ex. Banyuls-sur-mer känner sig inför en intressant boksändning, en fiskare — eller vinodlarebefolkning som annars bara är känd genom sina viner. Det finns B B L inom fackföreningarna, vid sjukhusen och i körförbunden.

Resultatet av detta imponerande och entusiastiska arbete börjar skymta överallt. Så såg jag små söta skolflickor i tioårsåldern samlade kring en bra ungdomsbok i en park i Toulon strax efter skolans slut. En flicka läste högt, även en liten valp hade placerats på en stol, och det var så spännande att ingen ville gå hem.

Jag såg att barn- och ungdomsböcker såldes vid en leksakskiosk i Luxembourg-trädgården i Paris som är känd som barnens paradiset.

Och det sista intrycket att det franska folket läser riktiga böcker — fick jag på bangården i Avignon, där resande som skulle med Strasbourg-Rapiden, köpte Elin Wägners Vändkorset i stället för vanlig underhållnings- och förströelselitteratur.

Elisabeth Öije

De älskande i Avignon

LES AMANTS D'AVIGNON (De ÄLSKANDE I AVIGNON) publicerades illegalt hos EDITION de MINUIT, ett förlag i Paris, oktober 1943 under signaturen LAURENT DANIEL. Denna pseudonym hade för författaren värdet att vara en dedikation till LAURENT och DANIELE CASANOVA. Just när denna novell skrevs, arbetade Laurent Casanova efter sin flykt från Tyskland i motståndsrörelsen i Frankrike och hans hustru hade just deporterats till Schlesien, där hon omkom i Auschwitzlägret.

*

Lunchen den här julaftonen var en riktig jultunch. Hela trakten hade gjort förtvivlade ansträngningar för att äta riktigt gott för en gångs skull: en kalkon fylld med kastanjer, upppasserskan i starkt förkläde, nejlikor på bordet, en knippa mistel i taket och en liten julgran i ett hörn av restaurangen. Matsalen var uppvärmd och trädgården som skymtade genom fönstret firade en enda stor julfest. Efter kaffet vandrade de två älskande upp till citadellet. Grått och ensamt stod det mot en ödesmättad himmel som en örn på en klippa. De två tornen vid ingången, gigantiska tvillingar till en astronomisk jätte, växte då man närmade sig dem.

De två passerade det stora valvet mellan de båda tornen: det gamla fästet... avväpnat... lät allting ske. De var ensamma. Det var ingen årstid för turister och inom den jättelika ringmuren fanns kanske endast de två...

En stig, betäckt med förvittrad sten efter förstörda rum och salar ledde till det inre som nu låg övergivet och blottat. Endast en vacker spetsbåge här och där, ett trappsteg, ibland en hel trappa, annars bara nedrasade murar med ett ensligt fönster här och var eller ett portvalv... och oändliga stenhögar lysande som pärlor i sin säregna silvergråa patina... söderns och torkans patina.

Vägen stiger, genomkorsar ringmuren och slutar vid ett stenrös varifrån man överblickar hela landet... långt... långt bort. Ett land som präglats av klostercellens höghet och stränghet, av visioner och mirakler.

Sida vid sida, stödda mot muren, insuper de två denna spänningsmättade luft och tar sedan stigen längs den taggade ringmuren till en djup nisch varifrån de genom en skottglugg liksom i smyg genom ett nyckelhål än en gång betraktar det skinande landskapet. Här fick de vara skyddade för vinden som blåste upp stundtals, riste ursinnigt i snåret och

Novell av Elsa Triolet

bragte oreda i häckar och cypressernas djupa grönska.

När de hade nått krönet vid citadellets kapell, öppnade landskapet sin vida famn och framför sig såg de AVIGNON, denna magiska stad som en gigantisk harpa med långa glänsande strängar som sträckte sig ända upp mot skyn över en piedestal av hus i silvergrått dis.

Vinden värmdes av solen och de kände doften av de aromatiska örterna som hade smulats sönder under deras fötter. En ljusstrimma av rimfrost låg som ett glittrande band vid kapellmurens fot påminnande om anledningen till så mycket festlig glans i rymden... Jul... JUL... JUL... Muren omkring dem var överväldigande... lyste och sträckte sina två torn i luften som två knytnävar som ville bevisa sin styrka. Luften, stenarna, solen, gräset vid deras fötter och vinden försökte inte ens att verka harmlösa, de tillstod sina magiska krafter, de hade bevarat dem, ägde dem.

Och återigen hittade de ett par trappsteg intill muren. Med bakåtlutade huvuden beundrade de de rätvinkliga tinnarna som skar rektanglar med skarpa kanter i en hög och livfull himmel.

En dörr öppnade sig, en stor hall med stenvägar med gotiska spetsbågar, en spiraltrappa som ledde upp till tornet... några steg... en liten avsats... en låg halvöppen dörr och slutligen en liten kammare, lik en mörk cell med bara ett fönster invid taket. Man måste vänja sig vid halvmörkret. Småningom urskilde de stora kvaderstenar och fäst vid dem en ringlänk... Celestin drog igen porten...

Plötsligt hördes i denna förstenade tystnad klangen av barnröster som kom närmare och närmare — underbart klara och rena.

Tornet var högt och jorden oändligt fjärran. Celestin tog Juliette i sina armar. Hur skulle han kunna upphöra att dyrka det underbara ansiktet. Det skulle överstiga mänsklig förmåga... Juliette, alldeles blek, stödde sig på muren, den var kall... kall... "Titta", sa hon, "älskande har skrivit på muren." Den var översållad av namn och data — skrivna med krita, med blyerts eller djupt inristade i väggen, även dörren var kantad på båda sidor av stora bokstäver i kolumner. Den ena började med:

5. 6. 26 — HON HAR KOMMIT. —

På de stora kvaderstenarna vid deras fötter fortsatte

inskriftionerna och över ett slags obelisk med en frygisk mössa — halvt utplånat, men ännu läsbart, stod det:

TILL MINNET AV MARTYRERNA ... AV
På en annan sten syntes vaxstaplar med ljus och högst upp ett krucifix. Det börjademörkna, de kunde knappt urskilja mera — då plötsligen en sista solstråle som ett blekt finger pekade på väggen mitt emot fönstret ... på samma inskriftion:

den 5-6-26 — HON HAR KOMMIT
och nedanför med samma stil stod i stora tjocka antikvabokstäver skrivna i blå krita ...

Den 1-6-29 — HON HAR KOMMIT — 1929

Den 24-7-31 — DE HAR KOMMIT IGEN
HANS HJARTA ÄR FORT-
FARANDE SKÄLVANDE
SKÄLVANDE INFÖR
HENNE

Juliette, stödd mot Celestin, gjorde sig tyngre: "Är det ännu mera", frågade hon. Jo, det fanns mera.

DE HAR KOMMIT TILLBAKA
TROGNA SIN PILGRIMSFÄRD
HAN ÄLSKAR HENNE VILKET MOD
7 ÅR 1932

Den 23-8-33 — HAN HAR ÄLDRATS —
MEN HANS HJARTA ÄR TROGET —
8 ÅR

Längre och längre ner stod inskriftionerna, de fick vika sig dubbla för att kunna tyda de sista:

27-7 — HANS HJARTA ENSAMT ÄR TRO-
GET
HAN ÄR GAMMAL — HON ÄR
VACKER
HERRE — FÖREVIGA KÄRLEKEN
HAN HYSER FÖR HENNE
9 ÅR 1934

"Juliette, varför gråter du ... Vi älskar varann ... Säg, om du gråter av kärlek ..." Juliette, knäböjande, läste:

HAN ÄR GAMMAL
HON ÄR ALLTID VACKER
ACK OM HAN KUNDE DÖ
BREDVID HENNE
19 JULI 1936

De sökte alltjämt ... båda två ... knäböjande ... Och när de reste sig ... såg de över porten

1937 Den 30 AUGUSTI — HAN ÄR
GAMMAL
HON ÄR VACKER
DE HAR KOMMIT

"Juliette, om jag vore fastkedjad vid denna ring (vid muren) skulle jag inte känna mina kedjor där-

Forts. på sid. 12.

Kring en barnfilm

Söndagen den 28 september hade östra avdelningen av SKV i Göteborg ordnat en barnfilmsföreläsning. Filmen, "Det var en gång", var en sagofilm där Thor Modéen, Nils Hultgren, Delsbostintan, Sven Jerring, Douglas Håge, Artur Fischer och Furuviksbarnen uppträdde. Nästa dag ringde en moder till Göteborgs-Posten, upprörd över att det stod SKV, "som är en kommunistisk sammanslutning", på biljetterna och menade att man lurat barnen på deras veckopengar och serverat dem kommunistisk propaganda. En mamma som varit och sett filmen med sitt barn svarade och intygade att filmen var kemiskt fri från politisk propaganda.

Ordföranden i östra avdelningen av Göteborgs SKV, Birgit Johansson, fick sedan in ett genmäle där hon förklarade varför SKV ville visa barnfilm och tänkte fortsätta med det. "Det visas så mycket dåliga barnfilmer som jagar upp barnens fantasi på ett felaktigt sätt — — — Det finns en barnjury som väljer ut bra filmer — — — För att få medlemmarna i vår organisation att verkligen intressera sig för att mera välja ut för sina barn god film har vi velat visa föräldrarna och även barnen att det finns god sådan."

Samtidigt skrev ordföranden för Göteborgsavdelningarnas samarbetskommitté, Maja Bolling, ett brev till Göteborgs-Postens redaktör. Maja Bolling skriver, säger hon, "icke endast med anledning av skrivierna kring barnfilmen" och fortsätter: "Den tendens att misstänkliggöra SKV, som där liksom ofta förr kommer till uttryck i tidningen, önskar vi givetvis övervinna. Vi har funnit, att vid de tillfällen, då tillräckligt många utomstående haft kännedom om fakta, då har Göteborgs-Posten funnit för gott att åtminstone delvis ta in, vad vi skriver, då G. P. intet kan vinna på att förneka kända fakta. Men, Herr Hjärne, varför förfölja sanningen ens, då G. P. inte tror den vara känd? I den mån fakta om SKV inte ännu är kända, kommer de att bli det. Och antalet medlemmar — och dem närstående, som även känner till förbundet — växer stadigt. Bara här i Göteborg är vi nu omkring 600 medlemmar.

Vad beträffar påståendena i dagens tidning om 'kommunistbetonad' etc. vill jag framhålla: om en icke partipolitisk organisation har medlemmar från olika håll och även folkpartister, bör man då kalla organisationen folkparti-betonad?

Vi för ingen statistik över våra medlemmars politiska uppfattning och känner den långt ifrån alltid, men jag tror mig våga påstå, att kommunisterna inte är de flesta. Och t. o. m., om någon politisk eller annan grupp hos oss skulle bli större än någon annan, kan de ändå inte ta makten över de andra. Vi har nämligen enligt våra stadgar samma antal representanter i förbundsstyrelsen från varje grupp, oavsett hur många medlemmar gruppen har. Det enda villkoret för medlemskap i SKV är att vara överens med oss om våra mål: fred, kvinnans likaberättigande och en tryggad framtid för barnen. Detta program bör kunna samla alla kvinnor.

Vi är den svenska sektionen av Kvinnornas Demokratiska Världsförbund, KDV, och vi har den uppfattningen, att man för att åstadkomma fred inte kan underlåta kontakt med folken i alla väderstreck. Man skulle inte mena allvar med att tala om fred, om man talade om att ena folken men bara menade en del av folken i motsatsställning till en del andra folk. Det vore i stället att skärpa spänningen i världen. Vi vill ha kontakt med alla för att skapa förståelse och vänskap, fred, handel och stigande välfärd. — — —"

Från våra avdelningar

FREDSMÖTE I SMÅLAND

Enthusiastiska för sin uppgift, glada över vunna framgångar under året och fyllda av tro på framtiden samlades den 27 och 28 sept. ombud från avdelningarna till årskonferens med Smålands distrikt av Svenska Kvinnors Vänsterförbund i Jönköping. Tillsammans med några inbjudna var det 42 kvinnor vilka representerade de flesta av distriktets organisationer.

De egentliga konferensförhandlingarna vidtog först på söndagen. På lördagskvällen var samkväm ordnat med jönköpingsavdelningen som värdar. Man hade ordnat ett utomordentligt program med sång, musik, uppläsning och egna förmågor gav också ett litet teaterstycke. Allt uppskattades i mycket hög grad. Förbundets representant, fröken Maja Bolling, Göteborg, berättade om några intryck från en resa hon företagit till Sovjetunionen som mottogs med mycket stort intresse. Vid den efterföljande thesupén fortsatte den kamratliga samvaron och man bytte erfarenheter om det gemensamma arbetet.

På söndagen talade fröken Bolling om förbundet och dess verksamhet. Fru Margit Karlsson, Jönköping, berörde i ett anförande det gångna årets verksamhet i distriktet och gav en bild av de uppgifter distriktets medlemmar genom sina insatser måste söka lösa under det framförhållande verksamhetsåret.

Den diskussion som följde efter inledningarna vittnade om intresse för verksamheten och ingav förhoppningar om ett lyckosamt lösnings av de ställda uppgifterna. Man var överens om att ta ett verkligt krafttag för ytterligare spridning av förbundets tidning liksom man var eniga om att fortsätta med kampanjen för medlemsvärkning till årets slut.

Även distriktets studieverksamhet var uppe till behandling och det beslutades att så långt möjligt söka åstadkomma i första hand en cirkel i föreningskunskap i varje lokalavdelning, men givetvis även andra ämnen som kan intressera medlemmarna. Studieverksamheten skall bedrivas i samarbete med ABF.

Liksom tidigare skall man fortsätta med den humanitära hjälpen till Korea och Grekland och naturligtvis också verka för fredstankens förverkligande.

Frågan om hemmens allt mer ökade svårigheter genom de ständiga prisstegringarna på förnödenhetsvaror var även uppe till behandling och konferensen avslöt tillstålla finansministern ett uttalande i frågan.

Till distriktsstyrelse omvaldes Margit Karlsson, Jönköping ordf., Ingrid Nilsson, Huskvarna sekr., Saida Blomberg, Huskvarna, kassör. Dessa utgör även distriktets VU. Övriga i styrelsen blev Karla Gustavsson, Lenhovda, Berta Gustavsson, Värnamo, Anne-Marie Jeppson, Kalmar och Bojan Lindhe Vetlanda. Till suppleanter utsågs Aina Engdahl, Jönköping, Siri Lindqvist, Växjö och Dina Strömbom, Nybro.

Den kinesiska artistgruppen erövrar Sverige. Omdömet har varit enhälligt: de är världens bästa akrobater och jonglörer. Den äkta porslinskrukan artisten jonglerar med väger 12 kilo.

LYCKAT FREDSMÖTE I NYBRO

Lördagen den 18 oktober hade SKV-avdelningen i Nybro anordnat ett fredsmöte med förbundsordförande dr Andrea Andreen som talare. Från omkringliggande SKV-avdelningar hade man ordnat resmöjligheter till mötet. Sälunda kom mötesdeltagare i abonnerade bussar och bilar från Kalmar, Hohultslätt, Lenhovda och Flygsfors. Publiken som uppgick till 225 personer lyssnade gripen till dr Andreens redogörelse för den internationella vetenskapliga kommissionens undersökningar rörande bakteriekriget i Korea och Kina. Talet avtackades med blommor och varma applåder och en kollekt som upptogs gav 95 kronor. Ett utomordentligt möte som Nybroavdelningen har all heder av.

SKV-AVDELNING BILDAD I TVÄRÅN

Vid möte torsdagen den 16 oktober bildades en SKV-avdelning i Tvärån. Norrbottensdistriktets ordförande, fru Gerda Rosander, talade om förbundets verksamhet och uppgifter och gav praktiska anvisningar för föreningsverksamheten. Redan vid starten anmälde sig 11 kvinnor till medlemsskap och till avdelningens ordförande valdes fru Gerda Hellström. Mötet beslutade att till en början ta hem 15 ex. Vi Kvinnor varje månad till försäljning.

ÖREBROAVDELNINGEN PÅ FAMMARSCH

Den 29 oktober genomförde SKV-avdelningen i Örebro ett mycket välbesökt och alltigenom lyckat medlemsmöte. Gymnastiklärarinnan fru Wera Lindén berättade på ett medryckande sätt om den resa, till rumänska folkrepubliken, som hon tillsammans med två andra SKV-medlemmar från Göteborg och Karlstad företog i somras. De närvarande fick en mycket god bild av speciellt kvinnornas och barnens ställning i Rumänien av i dag. Fru Lindén visade även en del fotografier och annat material från resan. På fru Lindéns förslag beslutade mötet igångsätta en insamling av leksaker att sändas till det hem för föräldralösa koreanska barn, som SKV-delegationen besökt i Rumänien.

För övrigt utfylldes kvällens program med rumänsk folksång och folkmusik på grammfon och allsång.

Mötet blev en stor framgång för avdelningen då inte mindre än sex nya medlemmar begärde sitt inträde. Nästa medlemsmöte skall hållas onsdagen den 12 nov. då arkitekt Elsa Sundling talar över ämnet Världen blir mindre.

MALMÖ-AKTION MOT PRISSTTEGRINGARNA

SKV i Malmö har i stadsdelen Kirseberg genomfört en petitionskampanj mot prisstegringarna, varvid 350 namnunderskrifter samlades och överlämnades till statsministern. Ur den åtföljande skrivelsen citerar vi följande:

Omkring 350 husmödrar i denna stadsdel har reagerat mot de återkommande prisstegringarna på livsmedel och andra förnödenhetsvaror. Arbetarhemmen får allt svårare att klara sin ekonomi med nuvarande löner och priser.

Husmödrarna kräver sänkning av priser på livsmedel och andra förbrukningsartiklar såsom arbetskläder, skor och sängkläder samt en effektiv priskontroll för att därigenom åstadkomma den standardökning som vi alla eftersträvar.

Vi hemställer att Ni herr statsminister föreslår regeringen sådana åtgärder att våra krav och önskemål tillgodoses. Vi avvaktar med intresse Era dispositioner i denna fråga.

Forts. fr. sid. 10.

för att du finns till, därför att ditt namn finns till. Jag skulle bara säga alla dessa gamla kärleksord, begagnade så ofta, men sanna blott en gång i en mans liv... Fängelset skulle inte skrämma mig emedan du älskar mig och jag måste hjälpa till att befria vårt land från det onda.

KDV:s sektioner mobiliserar för fredskongress

I vårt grannland *Finland* har Demokratiska Kvinnoförbundet redan genomfört hundratals fredsmöten som förberedelse till fredskongressen i Wien. På dessa möten har kvinnorna diskuterat de frågor de vill få behandlade vid fredskongressen och pengar har samlats in för finansiering av den finska delegationens resa. Ett speciellt flygblad om kongressen har spritts i 30.000 exemplar.

KDV i Danmark vädjar till de utländska soldaterna att återvända hem

Under manövern "storbrass" vände sig den danska KDV-sektionen till de utländska soldaterna med följande uppmaning, som spreds i form av flygblad:

Danska kvinnor hänvänder sig till Er, soldater från främmande länder.

7 år efter det andra världskrigets slut, där också Ni kämpade för att krossa fascismen, befinner Ni er på främmande jord i ett land, vars självständighet och frihet nazisthärarna sökte kväva, men vars folk hatade och bekämpade dem.

Vi danska kvinnor — mödrar och unga flickor hatar inte Er som har blivit sända hit, men vi hatar den uppgift Ni har kommit för att lösa. Den här som sprider sina bombflygbaser, depoter och militärplatser över vårt vackra land kan vi inte vara vänner med. Turister från alla länder hälsar vi välkomna hit i dag, men icke soldater.

Säg inte till oss att Ni kommer för att försvara vår frihet, ty Er regering ställer i dag upp tyska divisioner, vars ledning utgöres av krigslystna element från Hitlerarmén.

Säg heller inte till oss att det är Er egen frihet som ni förbereder Er att försvara så långt borta från Ert eget land!

Nej! Era övningar betraktar vi som krigsmanövrer, som vi fruktar kan bli ett led i förberedelser till angrepp.

Vi vet att Era landsmän deltagar i kriget i Korea, Vietnam och Malacka.

Ni måste förstå att vi fördömer dessa krigshandlingar, som särskilt drabbat kvinnor och barn så fruktansvärt.

Ni måste förstå att vi inte vill att vårt land användes för krigets syften.

Vi vill leva i fred!

Därför ber vi Er att vända hem!

Den franska KDV-sektionen har under flera månader förberett deltagandet i fredskongressen genom möten och petitioner. Den 26—27 oktober genomfördes i St. Denis en konferens för bondkvinnor, den samlade omkring 500 delegater. Till den 29 november förberedes en nationell mödrarnas dag i fredssträvandenas tecken. En bred proteströrelse bland kvinnorna mot amerikanska baser i Frankrike, mot ratificeringen av Bonn-fördraget och mot kriget i Vietnam pågår i form av tusentals protestskrivelser till ministerpresidenten och den amerikanska beskickningen.

Pappa köper julgran

Pappa drog ner persianmössan över öronen, som var röda och litet svullna. Mustascherna var vita av frost och det stod en rök ur munnen på honom när han andades ut i den klara luften. Ettan sprang bredvid honom med sin lilla ullvante i hans stora läderhandske. Hon hade en spetsig luva och en rutig schal om halsen, och även ur hennes mun stod en rök, men mycket mindre och smalare än pappas. Då och då borrhade hon ner hakan och munnen i schalen och andades genom den. Då syntes ingen rök, men det blev otäckt vått framför munnen och allting smakade ylle.

— Svinkallt! muttrade pappa och stannade för att slå ihop armarna och värma sig själv. Tjuguen grader på själva julafton, det är inte dåligt! Eller vad säger du, Ettan?

Pappa grep åter tag i Ettans framsträckta hand och de vandrade vidare utan att Ettan yttrade sig om vädret. Hon tyckte inte alls att det var kallt. Det stack bara lite i näsan när man andades utan skydd av schalen, men de nya lappskena värmdes fötterna — och är man varm om fötterna fryser man inte, brukade pappa säga. Hon förstod inte varför de stora tyckte att tjuguen grader var så förfärligt mycket. Det knarrade så lustigt under pappas skor och borta vid kyrkan lyste snön blåvit. Men bakom södra stadsberget började solen titta fram, himlen var alldeles molnfri, nästan stålblå...

— Vi får allt skynda oss om vi ska ha en fin julgran, sade pappa och tog ut stegen. Ettan sprang fortare. Visst skulle de ha en fin gran, pappa köpte alltid en vacker gran...

Där kom doktor Sandberg med frost i både ögonbryn och mustascher. Pappa stannade.

— Svinkallt! sade han igen.

— Vargavinter i år! sade farbror Sandberg och tog också Ettan i hand.

Sedan pratade de om en schackturnering, som Ettan inte brydde sig om. Hon såg ut över den väldiga skolplanen, som de just hade sneddat över. Inne vid skolväggen var snön ännu blå, men ute på planen var den ljusskimrande och full av gnistor. Det blir skare, tänkte Ettan. Kanske skulle hon få skidor till julklapp. Hon hade sett att pappa smusslat med ett jättelångt paket i vedboden, men man var väl stor och låtsades om ingenting...

Ettan stod tåligt och tittade på den bleka solskivan, medan de stora pratade. Tänk, att man kunde se solen i ansiktet på vintern — annat var det på sommarn! Ettan tittade så länge, att det blev gröna fläckar vart hon såg på snön. Äntligen såg det ut som om farbror doktorn tänkte gå.

— Tråkigt med Malms, sade han och nickade åt

pappa. Vi har måst skicka henne till Järvsö. Ja, adjö då! God jul! Hälsa hem!

De gick vidare. Nu slog klockan tio i kyrktornet.

— Vad är Järvsö? frågade Ettan när de gått en stund.

— Ett sjukhem, svarade pappa.

— För spetälska? frågade Ettan. Skall fru Malm fara dit?

Pappa svarade inte, han tog bara bättre tag om den lilla ullvanten.

Men Ettan visste nog, Malm, det var deras mjölkbud, som varenda morgon kom farande med hästskjuts och lämnade en av de många mjölkflaskorna i deras kök. Malm var en tjock karl med röd näsa, men frun var liten och nätt och hade mörk hy som en zigenerska. En dag hade Malm gråtit i mammas kök och berättat att hustrun fått den hemska bibliska sjukdomen, hon fick inte vara tillsammans med de andra, inte mjölka korna, inte sköta barnen...

— Kan man bli bra på Järvsö? frågade Ettan.

— Jag vet inte, mumlade pappa. Se där, det finns allt en del granar kvar åt oss! sade han muntert och pekade på den öppna platsen utanför Elimkapellet. Han ville inte tala om den spetälska, det förstod Ettan, och även hon uppsköt ämnet. Man måste ta hänsyn till de storas önskningar, även om man brinner av nyfikenhet att få veta...

De gick omkring och valde. Pappa såg bara på de största granarna. Varje år kom han hem med en alldeles för hög gran — antingen måste man säga av den nedtill eller upptill, innan den gick in under tak.

— Mamma sa att vi inte skulle ta en stor gran i år, sade Ettan förnumstigt, när pappa just fastnat för en yvig jätte.

— Är den inte vacker? frågade han stolt.

Jo, Ettan måste erkänna att den var vacker! De kraftiga grenarna böjde sig uppåt, man såg knappast stammen, så tät var grönskan. Sedan man sett denna skogens prydnad, kunde man inte reflektera på de små spinkiga stackare som såg ut att ha växt i blomkruka och som hade så veka grenar att ett äpple skulle tynga dem mot jorden.

Det slutade med att de för dyra pengar inköpte den stora granen. En pojke skulle dra hem den på sin sparkstötting. Stolta gick Ettan och pappa bredvid sin fångst.

Mamma kom ut på gården och påpekade att granen var alldeles för hög. Den måste kapas av nära en halv meter.

— Inte opptill! ropade Ettan. Den har så fin spira!

— Men se så yvig den är nertill! sade pappa. Inte kan man ta så mycket där . . .

Så måste de ta av granen både upptill och nedtill. Pappa stod utanför vedboden och sågade. Ettan såg det långa paketet där inne bland björkvedstaplarna i en skum vrå. Det *måste* vara skidor! Och just *hon* behövde nya i år. De gamla var som ett par små brädlappar, det hade pappa själv sagt . . .

Pappa och Ettan bar granen uppför trappan — pappa gick först med den tunga storändan och Ettan kom efter och höll fingrarna på den avsnoppade spiran. Mamma öppnade dörrarna till salen. Så där ja, nu stod den där, julgranen för i år! Den skrapade lätt i taket, men mamma sade lyckligtvis ingenting. Hon var så tyst och frånvarande.

När Ettan varit ute i köket ett ärende och just kom tillbaka, hörde hon mamma säga till pappa:

— Malm har varit här i dag. I går körde han Mina till Järvsö. Han har nu bara sin gamla mor som sköter huset och barnen . . .

Ettan vågade inte gå in. Hon stod utanför dörren och tänkte. Stod det inte i bibeln att Jesus botade en spetälsk? Matilda hade läst högt för henne och Helga. Då *kunde* alltså en spetälsk bli frisk igen? Det var inte alldeles hopplöst för Malm.

Nu gick mamma ut i köket för att hämta något. Ettan skyndade sig in i salen. Där stod pappa och såg så stolt på granen som om han gjort den själv — och det hade han ju delvis, när han amputerade den utanför vedboden.

— Pappa! sade Ettan.

— Vad vill du? frågade pappa vänlig som alltid.

— Jo, kunde man inte be till Gud att Jesus botade fru Malm? Det står i bibeln att han gjorde det . . . Då kan han väl nu också?

— Ja, hum, joo, kanske det . . . Står det i bibeln . . . ?

— Inte om fru Malm! Men om spetälska . . .

— Ja, det är nog bäst att du frågar mamma . . .

Men nu hördes bråk ute i trappan, det var Helga och Lisa som kom hem från moster Lina, där de hämtat julklappar. Ettan insåg att om något skulle göras, måste det göras snart. Att den rödnäste Malm inte skulle hitta på att bedja, det förstod hon nog. Han sökte nog fram en flaska i skänken och tog sig en kask i stället. Ettan gick fram till fönstret och såg ut. Långt borta löpte bergen samman, blå och fjärran bortom den lilla sjön, som nu låg vit och frusen. Där högt på norra stranden låg Malms gård, därifrån körde han varje morgon sina mjölkflaskor in till staden. Och där hade Mina sprungit mellan huset och ladugården, hon hade stillat och mjölkat korna, skött barnen, gett karlarna mat, burit skulor åt grisen, sånt som den förlorade sonen åt i liknelsen i bibeln . . .

Hårt knäppte Ettan händerna och slöt ögonen. Hon ville tänka på Mina när hon bad för henne. Men i stället såg hon den höga vackra julgranen, som den hade stått på platsen utanför Elimkapellet, innan de hade köpt den och kapat den i båda ändar . . . Högt och vacker och yvig grönt . . .

Nej, inte julgranen, inte nu! Hon öppnade ögonen, och med blicken på de blå åsarna vid Malms by bad Ettan allvarligt:

— Gode Gud, låt Jesus bota Minas spetälska, så att hon får komma hem igen! Amen.

Dörren slogs upp med en skräll, Lisa kom instörtande med famnen full av paket.

— Titta, skrek hon, så mycket vi fått av moster Lina!

Då tänkte Ettan igen på skidorna, och bönen liksom blånade bort som de fjärran bergen.

Men sedan de doppat i grytan och ätit av julmaten, blev hon en stund ensam med mamma.

— Tror mamma att Gud hör alla böner? frågade Ettan hastigt.

— Ja, sade mamma, nog hör han, men om han uppfyller dem alla är en annan sak. Ibland är det vi ber om inte så förståndigt. Då låter han oss inte få vår vilja fram.

— Tror mamma inte att Jesus kan bota spetälska?

Mamma blev alldeles tyst. Så sade hon tveksamt:

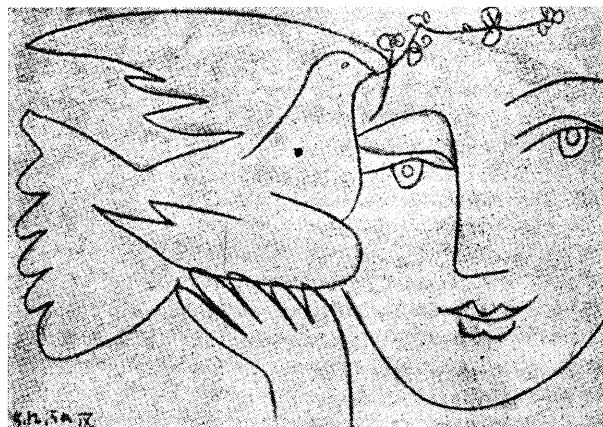
— Nog *kan* han väl . . .

Men Ettan hörde nog att mamma inte trodde, inte mer än pappa! Varför sade de stora att man skulle få det man bad om — och så trodde de inte på det själva? Små tvivel på de stora började spira upp i Ettans hjärta. Men ännu tog hon de storas Gud i försvar mot dem. *Jag* tror att Gud kan bota sjukdomar, för det står i bibeln! tänkte Ettan och beslöt att hålla denna tro för sig själv. Så gick hon in i salen igen och hjälpte till att klä julgranen — och glömde bort både sjukdomar och tro och allt tråkigt för att vara glad med de andra.

Pappa hängde upp glitter och satte i ljus högst uppe, där barnen inte nådde. Också han måste stå på en pall för att sätta flaggorna så nära toppen som möjligt. Det var den blågula svenska flaggan, stjärnbaneret från U. S. A., italienska flaggan med skölden, den franska tricoloren, Union Jack från Brittiska riket och många andra. Pappa ville ha med all världens flaggor, det var han van vid från sina resor jorden runt. Men han hängde också gärna upp de stora franskaramellerna med sköna deviser. Helga hade en stor karamell med en vacker dam på, och därunder stod en vers: "Dyrkansvärda ljuva mö, för dig vill Amor gärna dö . . ."

— Häng den högt, bad Helga, så att ingen når den!

Forts. på sid. 15.

PICASSO: Fredens verkliga ansikte

När det regnade

Det var en gång en liten pojke som hette Per och han satt och önskade att han hade någon att leka med för alla barn han kände var i lekskolan. Det blåste lite och det regnade bestämt också, han kom inte riktigt ihåg hur det var med det så han gick fram till fönstret för att titta efter. Jo minsann, det öste ner. Men vad var detta? Med ett tag fick han syn på Elsa som var på väg mot hans hus med regnkappa på sig. Han sprang ut och frågade henne vart hon skulle gå. "Jag ska förstås leka med dig, så klart." "Men vad ska vi leka?" frågade Per. "Har du inga bilderböcker?" frågade Elsa. Per hämtade

alla han hade men Elsa hade läst allihop i lekskolan. Så de satte sig på soffan och tänkte och tänkte på vad de skulle hitta på. Då fick Per syn på en fluga som kröp på golvet. "Titta där kryper någon", sa han. "Vad för någon?" sa Elsa. "En fluga så klart", sa Per. "Åh ja", sa Elsa,

"så liten den är, det är som om man satt i ett högt hus". "Eller ett högt träd", sa Per. "Ja då skulle en elefant se ut som den där flugan", sa Elsa. "Kan vi inte leka det?" sa Per. "Jo visst", sa Elsa.

Och Per hämtade en teddybjörn, den skulle vara en vild björn. "Men jag har inga mer djur", sa han, "så vi kan inte leka". "Jo", sa Elsa, "den där ljusstaken ser nästan ut som en giraff på halsen". "Ja visst", sa Per, "och så har jag en snörstump i fickan, den kan vara en orm". "Och jag har två kulor i regnkappsfickan", sa Elsa, "det kan vara två igelkottar som har rullat ihop

sig". "Oj, oj och té-huvan däruppe på skåpet ser ut som en riktig elefant", sa Per, "då behöver vi bara ett lejon för att skrämma alla de andra djuren med". "Ja", sa Elsa, "men lejonet vill inte alls skrämma de andra, det är bara för att han är förkyld så det låter som mormormorrov

i stället för moavmoav, och så tror alla de andra djuren att lejonet tänker äta upp dem, och så springer de bort och då blir lejonet så lesset så han lägger sig ner och gråter, och då klättrar vi två ner från trädet och lägger honom till sängs och ger honom kamomillté så han blir frisk igen så de andra djuren inte behöver

— Vi tänker inte ta den! sade Ettan stött.
Pappa såg på Ettan och skrattade.

— Kom an med din grannlåt, så skall den sättas lika högt!

Ettan skyndade sig att räcka pappa sin största karamell från i fjol — på den stod det: "Den som kärlek känner, ofta smärta bränner..."

Så konstigt! Just när hon läste dessa rader såg hon den lilla mörka Mina Malm och den tjocke röde mannen hennes... Men de bara skymtade förbi. Pappa tog emot den skära prydnaden med versen på och hängde den precis lika högt som Helgas.

Och så blev det äntligen julkväll, och Ettan fick sina skidor och en fin stav, fast hon inte bett Gud om det.

*

Och precis ett år senare hände något märkvärdigt.

När pappa, Ettan och Helga kom hem med en alltför stor julgran även den gången, stod mamma ute på trappan och såg efter Malm's skjuts som körde bortåt gatan. Det var inte det minsta kallt det året, bara några våta snöflingor singlade ner och smälte så snart de nådde marken.

— Tänk, sade mamma glad, Malm har fått hem Mina! Hon är alldeles frisk.

Ettan stod där med runda ögon. Hon hade ingen toppluva i år utan en fin skinnmössa, och ingen rutig schal om halsen utan en smal skinnkant på vinterkappan. Egentligen hade hon velat hoppa jämfota och klappa händerna, men sånt gjorde hon inte numera. Men hon sade ändå ganska tydligt:

— Jag bad till Gud att hon skulle bli frisk!

— Se, se, sade pappa och klappade henne berömande på kinden.

— Ja, sade mamma, det är nästan som ett under! Man måste bara komma ihåg att det är många som aldrig blir friska, fast man ber för dem...

Då föll all berömmelse från Ettan. Hon såg sig precis så liten som hon var. Hennes bön rörde inte Guds planer — den som skulle bli frisk, han blev det ändå — och de som skulle dö, de måste dö ändå... Mamma lät en aldrig bli för stor i sina egna tankar, det var alldeles som med julgranen, som kom hem så stor och vacker. Men innan den fick komma in i salen, hade man fått kapa den både upp-till och nertill...

vara rädda". "Å ja", sa Per, "och så gör vi en bjudning för lejonet och bjuder alla de andra djuren också, och så hämtar jag ett glas vatten till dig och ett till mig och ett till djuren och så ett kex åt oss var så det blir en riktig bjudning".

Just då kom Pers mamma hem, hon hade varit borta och arbetat. "Titta Per", sa hon, "vad jag har köpt åt dig". Per och Elsa skyndade sig ut i tamburen och där stod Pers mamma med en ask modell-lera. "Hurra", sa Per, "nu kan vi själva göra alldeles riktiga djur". Och så lekte de hela eftermiddagen ända tills Elsa skulle gå hem och äta middag.

Vi Kvinnor 1953

Detta är sista numret för 1952. Redaktionskommittén och tidningens utgivare tänker som varje år vid denna tid på tidningens fel och brister och på vad som kan göras för att under det kommande året förbättra dess innehåll. Olika önskemål har framförts från läsarnas och kommissionärernas sida och vi lovar att ta största möjliga hänsyn till dem i vår strävan att göra tidningen så bra som vi alla vill ha den.

Vi tror i alla fall att vår tidning redan nu ger vad den bör ge på de viktigaste punkterna. Våra läsare har ständigt fått glimtar av strider, lidanden och framgångar som berört våra syst-rar jorden runt — något som andra kvinnotidningar i vårt land ägnar föga utrymme åt. Och vi har med vaket intresse och varmt deltagande följt kampen för fred på jorden.

Vi önskar våra läsare ett gott slut på detta år och hoppas få möta Er alla och många flera år 1953.

Andrea Andreen

Gunhild Tegen

Valborg Svensson

En lämplig julklapp

Den rapport som avgavs av den Internationella vetenskapliga kommissionen för undersökning av fakta rörande bakteriekrig i Korea och Kina har nu utkommit i bokform. Boken, som är illustrerad, innehåller även en uppsats med titeln "Resa i nord-Korea sommaren 1952", författad av kommissionens svenska medlem, dr Andrea Andreen.

Boken, som kostar 2 kronor, kan rekvireras från SKV. Återförsäljare erhåller 25 % rabatt.

Koreas kamp och bakteriekriget är frågor som angår alla människor i världen.

Tidningen **Vi kvinnor**
i demokratiskt världsförbund
Utgivare: Andrea Andreen
Köpmantorget 2, Stockholm

Redaktionskommitté:
Gunhild Tegen, Valborg Svensson.

Utkommer med nio nr per år.
Prenumerationspris per år: Kr. 4:—.
Lösnummer 50 öre (kommissionärer antagas).
Postgiro 51323, Box 18073, Stockholm 18.
Svenska Kvinnors Vänsterförbund.

•
Förbundsstyrelsens lokaler är belägna i
Kungsgatan 79, Stockholm. Tel. 53 19 61.

UR INNEHÅLLET:

MIDVINTERBLOT	2
ELISABETH TAMM: En brevväxling	2
THUMANJAN: Fredsduvan, dikt	3
HILDE RUBINSTEIN: När kriget kom, novell	4
GUNHILD TEGEN: Barn och arvsynd	6
TORA PETTERSSON: Jag undrar	7
ELISABETH ÖJE: Om böcker	8
ELSA TRIOLET: De älskande i Avignon, novell	9
Kring en barnfilm	10
Från våra avdelningar	11
GUNHILD TEGEN: Pappa köper julgran	13
Berättelse för barn	15
FÖLJETONG	

Som bilaga till detta nummer medföljer
ett inbetalningskort.